No. 1165 | 18[illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG. 18 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 Februarij.

Bezig met het doorbladeren van de *Arnhemsche Courant* der laatste maanden, viel ons oog op een der artikelen, welke zij onder het opschrift: *De Armzorg als deel der algemeene Staatszorg*, in de maanden December en Januarij gepubliceerd heeft, welk artikel ons reeds in der tijd allezins opmerkelijk was voorgekomen, doch, wegens overvloed van stoffe, toen niet terstond kon besproken worden. Ook daarom nog bleef de behandeling van dat, zoowel als van de overige artikelen, door de Arnhemsche zuster aan deze materie gewijd, achterwege, omdat wij het liefst de discussie over de *Armzorg* door den Staat te oefenen, niet hervatten wilden, dan nadat de heeren Heemskerk Az. en Tydeman hunne reeds voor langen tijd aangekondigde repliek op de aanmerkingen, waardoor hun werk getroffen is geworden, openbaar zouden hebben gemaakt. Waarschijnlijk toch is het, dat ook in hunne verwachte repliek vele der argumenten, door de *Arnhemsche Courant* aangevoerd, eene plaats zullen vinden; weshalve het ons, ter vermijding van voor den lezer altijd onaangename herhalingen, verkieslijk voorkwam, tot zoolang onze tegenbedenkingen terug te houden.

Ofschoon nu de herlezing van het artikel van de *Arnhemsche Courant*, waarop wij het oog hebben, ons niet van meening heeft doen veranderen, in zoo verre namelijk wij van gedachte zijn dat het onzen lezers gevalliger zal wezen de discussie over haren arbeid te verdagen tot na de uitgave der door de heeren Heemskerk Az. en Tydeman toegezegde repliek, meenen wij echter dat wij niet in gebreke mogen blijven den hoofdzakelijken inhoud van het bedoelde artikel aan onze lezers mede te deelen, daar het ons niet gebleken is dat tot dusverre met grootere rondborstigheid de bodem der theorie is blootgelegd, welke in het veel besproken werk *over de regeling van het Armwezen in Nederland* ontwikkeld en voorgestaan is geworden, dan in dat artikel. Vermoedelijk is het, dat, gelijk het oorspronkelijk werk in kracht van uitdrukking niet kan halen bij de karakteristieke taal van de *Arnhemsche Courant*, de repliek der heeren H. en T. evenmin, wat stoutheid van argumentatie en energieke woordenkeus betreft, daarmede in vergelijking zal kunnen komen. Uit dien hoofde vooral behoort er van de redeneringen der *Arnhemsche Courant*, als van gewigtige proces stukken, akte genomen te worden.

Hare redeneringen, welke wij in de eerste plaats bedeelen, zijn gerigt tegen een werkje van den heer Alstorphius Grevelink, en gelden de vraag of de oorsprong en historische wording der diakonien haar al of niet tegen den invloed en de inmenging van den Staat beveiligen. Het antwoord van de *Arnhemsche* is, als dat van de heeren H. en T., ontkennend en wordt door haar aldus geformuleerd:

»Wij laten de quaestie daar, of, indien ontegenzeggelijk bewezen ware, dat de diaconien in aard en wezen *kerkelijke* en *godsdienstige* instellingen zijn, deze hoedanigheid haar stellen zou boven het bereik van den wetgever, en of niet reeds de bijzondere bestemming zelve van het doel dezer — noem ze *kerkelijke* — fondsen, hen onvermijdelijk zou brengen tot die klasse van onderwerpen, die altijd en in allen gevalle wettelijke regeling en voorziening eischen. Maar wij betwijfelen zeer, of zelfs deze voorstelling van de diakonie als zuiver kerkelijke administratie juist zij, en of men hier niet *oorsprong* en *historische wording* met het *wezen*, het *inwendig bestaan der inrigting* en het *onderwerp zijner bemoeijingen* — *de eenige onbedriegelijke kenmerken om den aard eener instelling juist te beoordeelen en te onderkennen* (!!) — verward en vermengd heeft.

»Het is niet genoeg dat de kerk als zich zelve eene functie verrigte, of dat door anderen aan de kerk eene functie te verrigten is opgedragen, om eene handeling te maken tot eene zuiver kerkelijke handeling. De vraag is, of die handeling onafscheidelijk is van de leer en de dienst der kerk? of, aan de kerk ontnomen, deze gescheiden en verminkt is? En hier moet men vooral wel het onderscheid in het oog houden, tusschen de *liefdadigheid* als godsdienstige verpligting, als een van de voorschriften der kerk, en de *administratie der armen-fondsen* die, ten gevolge dier godsdienstpligt ontstaan, bestemd zijn uitsluitend ten dienste en ten behoeve der armen besteed te worden.

»Zoodra men de vraag juist stelt en beoordeelt, is, naar wij meenen, twijfel onmogelijk. Het geven van liefdegiften, het bijeenbrengen van liefdadigheids fondsen is eene daad van godsdienst, *maar het beheer, het gebruik van die fondsen te maken, is eene zaak die* GEHEEL WERELDLIJK *is en die, naar buiten werkende ten aanzien van een onderwerp, dat niet eene kerkelijke, maar zeer stellig eene algemeene maatschappelijke kwaal is, daardoor reeds van zelf valt in den kring dier zaken, op welke de Staat verpligt is toezigt te houden en van welke hij rekening en verantwoording heeft te vorderen.*

»De Diakoniën zijn geweest de eerste vrucht van de behoefte aan eene bestendige, georganiseerde en gecentraliseerde arm-zorg (?!!). Volgens de leer der godsdienst en der kerk was elk verpligt *voor zich* liefdegiften te doen en den arme te verplegen; toen de armoede zich ontwikkelde en eene ruimere plaats innam, werd die individuele hulp te zwak en te onzeker; *de noodzakelijkheid* deed de armfondsen en armen inrigtingen geboren worden. Dat men die fondsen en inrigtingen aan de kerk vastmaakte en dat de kerk de taak dier verzorging opvatte, was zeer natuurlijk. De kerk was een krachtig georganiseerd en gecentraliseerd ligchaam; de regten en pligten van den Staat waren nog onontwikkelde begrippen; het beginsel zelf van den staat, als eenheid van vereenigde krachten, *was nog niet ontdekt*. Wat wonder, dat men aan de kerk, die tot armverzorging riep en vermaande, aan de kerk, die de meeste waarborg voor beheer en gebruik aanbood, de armzorg, als eene aan haar het best toevertrouwde zorg opdroeg? Maar *de onderscheiding tusschen liefdadigheid en beheer benevens gebruik der armfondsen bestond, omdat zij lag in het wezen der zaak*, en dewijl die functie van wege het onderwerp harer bemoeijingen, onmiddellijk en regtstreeks valt binnen het gebied der Staatsbevoegdheid; *dewijl de Staat de natuurlijke voogd is der armen, en als zoodanig beheer en beschikking der arm-goederen en der arm-fondsen moet bewaken; dewijl de Staat daarenboven verpligt is, ook in het belang van het gemeene huishouden, verkeerde aanwending der middelen en gebruik van ondoelmatige middelen, die de kwaal niet genezen maar vererg eren, tegen te gaan en te beletten*; daarom is noch *oorsprong*, noch *historische wording* tegen den eisch van den Staat tot regeling, toezigt en verantwoording, zelfs met magt van ontzetting, opheffing en vernietiging, bestand."

De omverwerping dezer valsche historische voorstelling, dezer treurige drogredenen ware welligt niet zeer moeijelijk; wij zullen ze echter waarschijnlijk in de repliek des heeren H. en T. terugvinden, en dan zullen wij geven wat daartegen behoort ingebragt te worden. Heden, wij hebben het reeds gezegd, bepalen wij ons tot een eenvoudig refereren.

En zoo laten wij dan ook de volgende passage uit de *Arnhemsche Courant* zonder eenige tegenspraak doorgaan. Het zal genoeg zijn haar onder de aandacht te brengen van onze lezers, om hen te doen begrijpen, welke regten, door de voorstanders van de Armverzorging door den Staat, aan den Staat op het bijzonder eigendom toegekend worden. Wordt hunne theorie wet — en het is een bedenkelijk verschijnsel de *Arnhemsche Courant* eene taal te hooren voeren, als welke wij thans te boekstaven hebben! — wee dan het dierbaar Vaderland! Aldus de Arnhemsche zuster:

»De heer Grevelink oppert nog een bezwaar: »En hoe met giften, donatien of fundatien, testamentaire dispositien enz., zal daarover ook worden beschikt? De S. S. (de heeren Heemskerk Az. en Tydeman) waren er zigtbaar mede verlegen, maar hebben er iets op gevonden. Zij geven den Koning de magt, om, na ingewonnen advies der Centrale Commissie en van den Hoogen Raad, dispensatien van de betrekkelijke bepalingen te geven. Fraai uitgedacht! maar die bepaling kon toch naar billijkheid nooit zien op de reeds nu gedane en aanvaarde bepalingen, in testamenten, donatien en fundatie-brieven; *zij kan daarop toch niet terugwerken*, en dus alleen dienen voor het vervolg."

»Wij moeten ook hier eene aanmerking doen voorafgaan. Daar *het doel der staats-armzorg is*, ORGANISATIE EN CENTRALISATIE *van alle krachten die bestemd zijn of zullen worden om de armoede te stuiten, te lenigen en te verplegen*, is er geen gevaar dat de particuliere giften, donatiën, fundatiën, testamentaire dispositiën enz. aan hunne hoofd-bestemming — *armzorg* — zullen onttrokken worden. Maar wel, is het zeer mogelijk en zal het tevens dikwerf zeer wenschelijk zijn, in het belang eener goede armzorg zelve, tegen ondoelmatige beschikking en bestemming in te handelen. Deze bevoegdheid behoeft de wetgever niet langs eenen omweg magtig te worden; hij heeft die steeds gehad. *Geene gift, geene donatie, fundatie of dispositie is bestand tegen de wet; niet alleen de wet die gemaakt is;* MAAR OOK DE WET DIE GEMAAKT ZAL WORDEN. *De particuliere beschikking heeft hare kracht eenig en alleen uit en door de wet;* valt de wet, valt vooral het beginsel van hetwelk de wet uitging, zoo valt tevens haar uitvloeisel, de beschikking die op het verkeerd beginsel rustte, en die niet leven en bestaan kan regtstreeks tegen een tegenovergesteld beginsel in. Het argument der »niet terugwerkende kracht" hiertegen te hooren aanvoeren, verwondert ons niet. »Verkregen regt" en »terugwerkende kracht" zijn woorden die van oudsher plegen zoowel misbruikt als misverstaan te worden. »Verkregen regt" op deze wijze verstaan, zou een onoverkomelijk beletsel worden voor talloooze verbetering. »*De terugwerkende kracht*" *kan*, gelooven wij, *alleen zien op die vruchten die*, als regten uit de verkeerde regeling voortvloeijende, WETTELIJK *verkregen zijn*, doch niet om het gevolg te doen voortduren tot nadat het beginsel zelf verlaten en door een ander vervangen, niet om, ook voor het vervolg, op die zelfde wijze te *blijven* verkrijgen. *Het regt* onmiddellijk voortvloeijende uit eene wet *houdt op*, zelfs wanneer die wet verre op de toekomst geanticipeerd had, *zoodra de wet zelve ophoudt geldend te zijn*. Wij herinneren hier slechts aan de opheffing der fidei-commissaire substitutien; hier was ook fundatie en dispositie, tot in eene onberekenbare, misschien eindelooze, toekomst; nadere wettelijke regeling heeft die beschikking gecasseerd en dus — volgens eene zeer gewone meening — »terugwerkend" gehandeld en »verkregen regt," onder wettelijke waarborg gevestigd, verkort. Men berustte er in, omdat men gevoelde, dat, zonder dit, verbetering onmogelijk was; dat de tegenovergestelde theorie op eene ongerijmdheid uitloopt. En wat men voor regt erkent, wanneer de eene wettelijke regel door eenen anderen wettelijken regel vervangen wordt, dit zou onregt, dit zou ondenkbaar en onmogelijk zijn, bij eene particuliere beschikking, alleen *door* en *uit* de wet geldende? *eene testamentaire dispositie zou dus onschendbaar en onsterfelijk zijn door alle tijden heen, terwijl de wettelijke regel met zijne gevolgen eene grens en een einde zou hebben?*

»Niemand kan, gelooven wij, zulk eene stelling, na bedaard overleg, op den duur volhouden (?!!) Eene juiste en verlichte armzorg heeft niet alleen te waken voor de *toepassing* van de ware regels, maar ook voor een groot deel, dat geene andere dan goede regels *gesteld* en *erkend* worden. Het hoofddoel, dat steeds voor oogen moet gehouden worden, dat alle andere consideratien beheerscht, is, dat de armzorg *doeltreffend* zij, dat het middel aan het doel beantwoorde. *En op dezen grond zal de Staat bevoegd en verpligt zijn, alle dispositie, fundatie, donatie, enz., die met het beginsel eener verstandige en redelijke armzorg in strijd is, naar den geest harer bestemming, te wijzigen en te veranderen. Doelmatige armzorg* wilde ook de schenker; *hij kon zich in het middel vergissen, maar het is de pligt der meer verlichte nakomelingen, zijne vergissing te herstellen; door de gift zoo aan te wenden, als zij, om het meeste nut te doen, behoort aangewend te worden.*"

Het Huis der Gemeenten heeft in de zitting van ll. Vrijdag verlof gegeven tot de eerste lezing der bill ter wering van de katholijke hierarchie. Van de 458 stemmen hebben 395 zich voor deze eerste lezing ver-

Men had zulke overgroote meerderheid niet verwacht; zelfs de vrienden van het ministerie hadden daarop niet durven rekenen. Intusschen de beslissende proef moet nog worden genomen bij de tweede lezing der *bill*, die op den 28 dezer is bepaald. Ofschoon het bijna niet meer te betwijfelen valt, dat zij zal worden aangenomen, zoo is evenwel niets volkomen zeker te bepalen, voor dat deze tweede discussie zal zijn afgeloopen.

Voor de tweede katholijke Kerk te Génève

is bij de Redactie van *de Tijd* op nieuw ontvangen:

Van eenige ambachtslieden *f* 2,70. Met het vroeger opgegevene te zamen *f* 560,05.

De *Delftsche Courant* meldt dat Z. M. de Koning eene geldelijke bijdrage van *f* 500 heeft gegeven, als blijk van H. D. belangstelling in de tot standbrenging van een Nederlandsch Mettray.

Z. M. heeft herbenoemd tot plaatsvervanger van den kantonregter te Delden Mr. R. B. Visser, en benoemd tot kantonregter te Wychen, Mr. P. T. A. Ketelaar, advocaat te Arnhem.

Het *Staatsblad* n°. 9 bevat het kon. besluit van den 6den Februarij 1851, houdende wijziging van art. 7 van het besluit van 13 Maart 1844, betrekkelijk de wet op het regt van zegel.

Bij resolutie van het departement van Binnenlandsche Zaken, is aan den heer Winand Steins, commissionnair-expediteur te Maastricht, op zijn verzoek, concessie tot wederopzeggens toe verleend tot het oprigten eener geregelde volks- en pakschuiten-dienst tusschen Maastricht en Luik langs het nieuwe kanaal, voor zooveel het Nederlandsch grondgebied betreft.

Deze dienst moet worden in werking gebragt binnen zes maanden na gemelde dagteekening, doch mag niet worden aangevangen dan nadat een volledig reglement omtrent de wijze van hare uitoefening en het daartoe betrekkelijke tarief door genoemd departement zijn vastgesteld.

De heeren baron van Ittersum, Jhr. Quintus, U. G. Schilthuis te Groningen en Mr. H. C Carsten, P. W. Alsterphius Grevelink en H. Vos te Assen hebben zich vereenigd, ten einde de daarstelling van een kanaal te bewerken, loopende uit de Drentsche hoofdvaart te Assen over Vries en Eelde tot in de haven der stad Groningen; dit kanaal zou door eene kapitale schutsluis te Assen van de hoofdvaart worden gescheiden, en het te verliezen schutwater door afdoende kunstmiddelen aan de vaart worden teruggegeven, zoodat het kanaal geheel onafhankelijk van het water der hoofdvaart zoude zijn. Naar men verneemt, zouden deze kunstmiddelen bestaan in het opmalen door een stoomwerktuig van het water uit het Schipborkerdiep op het kanaal. Men houdt zich van de volkomene uitvoerbaarheid van dit plan overtuigd.

De Marokkaansche groot-commandeur en kolonel Hassuna-Matt-Ali, die zich thans met gevolg te Parijs ophoudt, en voorts over België naar Engeland zal reizen, om de groote tentoonstelling te bezigtigen, is uitgenoodigd, om intusschen ook bij het Nederlandsche Hof eenige dagen te komen doorbrengen. Dit staat in verband met eene gewenschte, meer gunstige behandeling der Nederlandsche scheepvaart in Marokko; ofschoon wel is waar de toestand van den handel aldaar in het al meen veel te wenschen overlaat. (*Z. Bl*)

De onderhandelingen met België, tot sluiting van een nieuw handelsverdrag, ten gevolge der opzegging van dat van 1846, hebben te Brussel hun aanvang; waarschijnlijk zullen zij, ten minste in verhouding tot het vroegere, niet veel voordeelen aanbrengen, daar de Belgische regering vrij onhandelbaar is en de openstelling van den doorvoer in Nederland als een groot ongerief voor den Belgischen handel aanmerkt. (*ib*)

Z. M. heeft bij besluit van 7 dezer aan de Nederlandsche commissie voor de tentoonstelling te Londen, op hare aanvraag, eene aanzienlijke tegemoetkoming toegestaan, ter bestrijding der kosten van vervoer der goederen en andere uitgaven voor de tentoonstelling te Londen.

Wij zijn verzocht de aandacht der Nederlandsche reederijen te vestigen op de landverhuizing op groote schaal, welke onder directie van den heer von Bulow, voor de maatschappij ter kolonisatie te Berlijn, naar eene der havens van Zuid-Amerika van uit Hamburg, plaats hebben, en tevens op het transport der in Holstein gediend hebbende militairen, die thans voor het Braziliaansche Gouvernement worden aangeworven, waartoe waarschijnlijk vele groote schepen benoodigd zijn. Misschien zouden sommigen der onzen, daar goed emplooi vinden. (*N. R. C.*)

Op den Huize Vogelenzang, bij Haarlem, is Woensdag avond, na eene korte ongesteldheid, overleden Jhr. W. P. Barnaart van Bergen, heer van Zandvoort, ridder der orde van den Ned. Leeuw enz., buitengewoon adjudant des Konings, lid der ridderschap van Noord-Holland.

Uit de berigten per O. I. Mail aangebragt, ontleenen wij het volgende:

De waarnemende vice-president van den raad van Nederlandsch-Indië, C. S. W. graaf van Hogendorp, is den 6 December ontheven van het dagelijksch beheer der zaken, bij besluit van 28 November jl., aan hem opgedragen. Terstond werd dat beheer weder door den gouverneur-generaal aanvaard.

De gouverneur-generaal heeft in de residentie Bantam eene inspectie reis gehouden.

De Chinezen hebben twee afgezanten naar Pontianak gezonden om den vrede aan te bieden, doch in den nacht van den 9 December deden zij een verraderlijken aanval op het fort Sorg, maar werden echter met verlies teruggeslagen.

Z. M. schoener de *Zeemeeuw*, heeft op de Zuidkust van Borneo zeeroovers gezien. Na het lossen van eenige schoten van weerszijden, zijn zij gedurende den neveltigen nacht ontvlugt.

Te Klamboe zijn twee tabaksloodsen afgebrand, waarbij 7 vrouwen en een kind omkwamen en 6 andere vrouwen en een man verminkt of gewond zijn.

Bij het Civiel Departement zijn benoemd tot leden bij den raad van justitie te Batavia, Mr. P. F. van Braam van Son, thans lid bij den raad van justitie te Samarang, en Mr. F. H. E. Schusler, thans substituut-officier bij den raad van justitie te Batavia.

Door het R. K. kerk- en armbestuur te Batavia is op zijn verzoek eervol ontslagen, het lid en secret. van dat bestuur, L. A. Hoogenstraaten, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten, terwijl in zijne plaats tot lid en secretaris is benoemd, H. Vemer, intend. bij de milit. administratie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Febr. De Wetgevende Vergadering besliste gisteren om het voorstel van d'Aguesseau, betreffende de gedenkdagen van 24 Februarij en 4 Mei niet in overweging te nemen.

Heden zette de Vergadering hare discussien over de hypotheken-wet voort. Op een voorstel van den heer L. Faucher, vice-president der Vergadering, zal de wet op de gemeenten drie dagen lang in de bureaux onderzocht worden.

— De Montagne heeft bij de Wetgevende Vergadering een voorstel ter tafel gebragt, waarin zij amnestie vraagt voor al de staatkundige veroordeelden sedert 24 Februarij 1848 De President zou op 24 Febr. e. k. eene gedeeltelijke amnestie op het oog hebben.

— Gisteren hield de President der Republiek op het Veld van Mars eene schitterende revue over de troepen van het garnizoen. Hij werd met geestdrift toegejuicht.

— De President heeft andermaal te kennen gegeven, dat hij alle inschrijvingen ten zijnen behoeve, onder welke benaming ook, van de hand wijst. Hierdoor vervalt dus het plan om het kasteel Malmaison te koopen. De President heeft reeds een begin gemaakt met het laten verkoopen zijner paarden.

— Lord Normanby is voor eenigen tijd naar Londen.

— De heer de Lamartine heeft afgezien van zijn voornemen om eenige maanden in de Levant door te brengen. Men zegt zelfs, dat hij een zijner vrienden belast heeft in Engeland den verkoop te bewerkstelligen van de landerijen, hem door den Sultan geschonken.

— De *International* van Bayonne berigt, dat de gen. Narvaez den 10 naar Parijs is vertrokken.

— Het bevestigt zich, dat het complot, in der tijd te Lyon en in het zuiden van Frankrijk ontdekt, de justitie op het spoor bragt van eene uitgestrekte zamenzwering, die niets minder bedoelde dan eene revolutie te doen uitbreken te Napels en te Rome, vergezeld van een aanslag op het leven van Koning Ferdinand en van den Paus. Als gevolgen dier ontdekking zouden onlangs te Napels en te Rome op nieuw eenige personen gearresteerd zijn.

— Men berigt uit Marseille, dat het Fransch expeditiecorps te Rome versterkt en op den voet van oorlog gebragt wordt. Ook Oostenrijk versterkt zijne krijgsmagt in Italie, en dit deed het gerucht ontstaan, dat laatstgenoemde mogendheid een aanval tegen Sardinie in den zin had.

MADRID, 10 Febr. Het gerucht van het aftreden van den minister van binnenlandsche zaken, bevestigt zich niet.

— Heden is in den Senaat verslag gedaan over de reorganisatie der St. Ferdinands-bank; het komt volmaakt overeen met het kabinets-ontwerp.

— De Kamer van Afgevaardigden beraadslaagde heden over eene verkiezing.

— Eergisteren werd in de commissie voor de schuldregeling het ontwerp van Bravo Murillo voorgelezen; er werd echter niet beraadslaagd.

— Er zijn zeer tegenstrijdige geruchten in omloop gebragt omtrent de bedoelingen der regering. Volgens sommigen zou het kabinet zorg dragen, dat de Cortes de wets-ontwerpen aannemen, welke het heeft aangeboden en in het belang des lands acht te zijn; mogt het echter in deze pogingen niet slagen, dan zou het besloten hebben de Kamer van Afgevaardigden te ontbinden; naar de meening van anderen daarentegen zou het ministerie aan geen zoo gewaagden stap, als de ontbinding, denken.

— Gen. de la Concha is benoemd tot vice-president van den Senaat, ter vervanging van den prins d'Anglona.

— Tot politiek chef van Madrid is benoemd de graaf de Revillavigedo.

— Eergisteren had de inwijding van den spoorweg van Madrid naar Aranjuez met veel plegtigheid plaats. Z. Em. de Kardinaal-aartsbisschop van Toledo heeft de locomotief ingewijd, in tegenwoordigheid van H. M., het geheele hof, het corps diplomatique en eene menigte aanzienlijken.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Februarij. Na het vertrek van den post ll. Woensdag, werden in het Huis der Gemeenten de discussien over de voordragt van Lord Russell tegen de katholijke bisschoppen voortgezet.

De heer Keogh verweet het gouvernement de grootst mogelijke partijdigheid in zake van godsdienst; hij zeide dat men in Engeland Protestantsch moet zijn om een ambt te kunnen verkrijgen, en dat de geest tot uitsluiting der Katholijken, die de regering bezielde, zelfs in Ierland duidelijk zigtbaar was, vermits aldaar, ofschoon de bevolking grootendeels Katholijk is, twee derden der ambtenaren van den Staat de Protestantsche godsdienst zijn toegedaan.

De heer Ansley bewees, hetgeen hem trouwens niet moeijelijk viel, dat de Katholijken van Engeland wel degelijk eene regeling van het kerkelijk bestuur verlangd hadden; en dat de Katholijken in Ierland alle beperking of belemmering hunner aloude regten verwerpen. Hij hoopte dus weldra eene motie te doen, strekkende om de voordragt van Lord Russell niet op Ierland toe te passen, maar daarin eenige amendementen te lasschen, ten einde de vrijheden, regten en eigendommen der Katholijken in Engeland krachtdadig te beschermen.

De heer Spooner, en na hem nog eenige redenaars, spraken voor de bill, waarna Lord Russell de voordragt nogmaals verdedigde, en poogde aan te toonen dat de handelwijze van den Paus jegens Engeland strijdig was met het algemeen volkenregt in Europa. De minister viel daarna in hevige bewoordingen tegen de Katholijken van Ierland uit, alsof zij de bescherming der regering miskenden, die zij door de emancipatie ontvangen hadden.

Op voorstel van den heer Fagan werden de discussien verdaagd tot Donderdag den 13.

Lord Russell kondigde in die zitting een ontwerp aan tot het aanbrengen van verbeteringen in het beheer der kroon-eigendommen en openbare werken, en de minister van finantien gaf te kennen, dat hij Maandag de rijksbegrooting aan het Huis zou indienen, ingeval de discussien over de bekende bill van Lord John Russell zouden afgeloopen zijn. Vervolgens werden de beraadslagingen geopend over den toestand van den landbouw. De markies van Granby verdedigde met vuur het beschermend stelsel. Hij bewees met cijfers dat de *free-trade* niets dan nadeel aan den landbouw berokkend had, uithoofde van de niet vol te houden concurrentie met het buitenland. Engeland leverde jaarlijks 24 millioen quarters granen op, en sedert de invoering van den vrijen handel was de prijs van 56 op 38 shillings gedaald, zoodat men zelfs genoodzaakt is geworden de grondlasten te verminderen. Deze maatregel was echter ontoereikend om het toenemend pauperisme te stuiten, zoodat de regering verpligt was den landbouw door nog meer beschermende maatregelen van een algeheelen ondergang te redden.

Sir James Graham, Labouchère, Gayley, Gardwell en Cobden verklaarden zich tegen de voordragt tot vermindering der belastingen op den landbouw.

De heeren Booker, kol. Dunne, Moore, Jocelyn en Cochrane spraken voor de wet, welke, na nog kortelijk bestreden te zijn door Lord Russell, die met kracht beantwoord werd door den voorsteller, den heer d'Israëli, met eene meerderheid van 14 stemmen (281 tegen 297) werd verworpen.

De zitting werd opgeheven, ten kwart na twee ure, gisteren morgen.

— Gisteren heeft de kanselier der schatkist in het Huis der Gemeenten op eene interpellatie van den heer Cardwell nogmaals gezegd, dat hij Maandag e. k. het verslag van den finantieelen toestand des lands zou ter tafel brengen; tevens zou hij de voortdurende inning der

in eene taa voorstellen en dienaangaande een votum van vertrouwen vragen.

De heer Fagan vroeg vervolgens het woord over de geestelijke titels; hij betoogde dat er geenerlei reden bestond voor de regering om zich tegen de pauselijke besluiten aan te kanten, vermits de H. Stoel geen het minste plan had om zich eenig wereldlijk gezag aan te matigen, evenmin om de wettige Souvereine van Groot-Brittanje te beleedigen of inbreuk te maken op hare regten op de Engelsche kerk.

Lord John Russell poogde vooral de beschuldiging van inconsequentie van zich af te werpen en te bewijzen dat de pauselijke besluiten wel degelijk eene aanranding daarstelden op de regten der kroon en eene beleediging het land aangedaan.

Daarna rees de heer Peel op en bestreed de bill met eene zeer opmerkelijke redevoering, waarin hij de onderdrukkende maatregelen tegen de Katholijken, als onnoodig en onstaatkundig, hoogelijks gispte. De katholijke Kerk, zeide hij, heeft een Opperhoofd, die voor de geestelijke belangen van de leden dier Kerk zorg draagt; op dat geestelijk gebied behoort de regering alle inmenging te vermijden; en vooral tegenwoordig, nu meer dan ooit blijkt dat die Kerk door het volk geëerbiedigd en bemind wordt.

De heer Hamilton zag in de pausselijke besluiten een inbreuk op het regt der volken.

De heer Gibson bestreed de voordragt met vuur; hij laakte de handelwijze der regering, die Engelsche onderdanen om hunne godsdienst wilde vervolgen. De bisschoppen hadden slechts een geestelijk gezag; het Parlement had zich dus met de benoeming der Prelaten of met hunne titels niet te bemoeijen, vermits deze slechts titels of namen zijn zonder eenige andere dan geestelijke jurisdictie. De *bill* was, zeide Spr. eene verkorting der emancipatie-acte. Eindelijk verweet hij nog aan de Anglikaansche Kerk wezenlijke aanranding van godsdienst, in hare gedragslijn in O. I. en China.

De heer Grattan zeide dat hij in de bill de weglating der woorden *in het vereenigd Koningrijk* zou voorstellen, opdat de maatregel, zoo hij aangenomen werd, niet op Ierland toepasselijk mogt worden gemaakt.

Tot de stemming overgaande, werd *de bill van Lord John Russell tegen de katholijke Prelaten door het Huis der Gemeenten aangenomen met* 395 *tegen* 63 *stemmen.* Voorts werd besloten Vrijdag over 8 dagen tot eene tweede lezing over te gaan.

— Eergisteren Donderdag bragt Lord Campbell in het Huis der Lords een voorstel in, tot het vereenvoudigen der wijze van procedeeren in crimineele zaken. Nog werd eene petitie van dames uit Sheffield ingediend, die dezer dagen eene meeting hielden, waarin zij bepaalden aan het Parlement in een verzoekschrift op de emancipatie der vrouwen aan te dringen.

— Gisteren hield het Huis der Lords eene langdurige discussie over het aanleggen van spoorwegen in de Engelsche kolonien van Noord-Amerika. Lord Grey beloofde de aanbieding van een ontwerp daartoe strekkende, binnen korten tijd.

— Er komen nog voortdurend bij de regering en het Parlement petitien in tegen de bill betreffende de geestelijke titels.

— Graaf Wichelsea heeft in de dagbladen een adres aan zijne Mede-Protestanten gerigt, waarin hij het voorstel van Lord Russell, omtrent de bekende Pauselijke bepalingen, een *water- en melk*-maatregel noemt, waardoor de Protestanten beleedigd worden. Hij spoort hen aan om een adres aan de Koningin te rigten en de ontbinding van het Parlement te verlangen, ten einde alzoo de geest der bevolking door nieuwe verkiezingen blijke.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 15 Feb. Aanstaanden Maandag, is het de groote dag, waarop de gevolmagtigden der Duitsche Staten, *in plenum* te Dresden vergaderd, zullen te beslissen hebben over de wijzigingen, welke in de Bonds-organisatie door de onderscheidene commissien zijn voorgesteld. Binnen weinige dagen zal dus het toekomstig lot van den Bond bekend zijn.

— Van de zijde der beide groote mogendheden zal, in naam des Duitschen bonds, in Zwitserland geprotesteerd worden tegen een langer verblijf der vlugtelingen aldaar.

— Het gerucht dat ten gevolge eener militaire overeenkomst met Oostenrijk, de Keurhessische troepen naar Bohemen zullen gezonden worden, is thans gebleken niets dan een verzinsel te zijn.

— Men schrijft uit Frankfort: Onze mededeeling nopens het concentreren van een mobiel bondsleger van 100,000 man, tusschen Rastadt en Keulen, bevestigt zich.

— Volgens berigten uit Dresden, heeft men reden te gelooven, dat de oppositie der kleinere Staten tegen de nieuwe organisatie des bondsdags, weldra geheel zal zijn uit den weg geruimd.

ITALIE.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft den 10 dezer met 103 tegen 11 stemmen het budget van landbouw en koophandel aangenomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Februarij.

BEVALLEN (13 Febr.). M. A. Boon, geb. van der Crab, Z. — (14 Febr.): M. C. Fambach, geb. Prins, dooden Z.

OVERLEDEN (11 Febr.): L. A. H. Le Clerc, 31 j. — (15 Febr.): H. Tentije, 84 j.

Van 10 tot 15 Februarij 1851 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	31.	Levenloos aangegeven Zonen	10.
Geborenen	201.	dito dito Dochters	2
Overledenen	138.	Elders overl. en alhier ingeschreven	9.

Totaal	Gehuwde Paren	25?.	Sedert primo Januarij 1851.
	Geborenen	1183.	
	Alhier overledenen	846.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	15.	

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	Rente	15 FEBR. 4½ u.	gebl.	17 FEBR. 4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		57⅜	57⅜	57 9/16	57⅜
Dito Dito	3	67 7/16	67⅜	67½	
Dito Dito	4	88 9/16	88 5/16	88 9/16	88 5/16
Dito Obligatien O. I.	4				
Amortis. Syndic.	3½	89½	89¼	89½	
Handel-Maatschappij	4½	108¾	108¾		
Aand. Rijn-Spoorweg	»		93½		
Aand. Holl. S. M.	»		62½		
Obligatien	»				
BELGIE, Obligatien 1844	»		85⅛		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	47 7/16	47¼	47 7/16	
FRANKRIJK, Obligatien	3	53⅞	53 15/16	54	53 15/16
SPANJE bij *Ardoin* £ 85.	5	13⅝	13 7/16	13½	
Dito Dito »510	»	13 7/16	13⅝	13¾	13⅝
Dito Onbep. Stukken	»	13 5/16	13⅜	13 7/16	
Dito	3	37 7/16	38		
Dito Binnenl. 2400 P.	»	33 9/16	33 9/16	33⅝	33 9/16
Coup. *Ardoins*	»	8⅜	8⅜	8½	
Passive		4¼	4 5/16		
Fransche Uitgest.		4 13/16	4 15/16	5	4 13/16
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	36	35 11/16	35⅞	
Dito Dito	»	35¼	35¼	35 7/16	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	105	105		
Dito Dito 1828 en 1829	»	104½			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	94⅝	94⅝		
Dito	4½	95⅛	95⅛		
Dito bij *Hope*	4	87½	87⅛		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»		86⅞		
Dito bij id. 5de Serie	4		86¾		
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	65¼			
Cert. van dito	»	65¼	65⅝		
POLEN, Aand. à fl. 500	»				
Dito met Lot. » 300	»				
AMERIKA, Bank-Actiën	»				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	72	70¾	71½	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	38⅝	37¾	38½	
Dito Nieuwe	5	79 13/16	79⅛	79⅝	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»	82	81¾		
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250	»				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	90¼	90¼		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200	»				
PERU	»				
MEXICO	5	34⅛	34⅛	34 3/16	
VENEZUELA 6 pCt. nu	4	31			
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	17¼	17¼		
ECUADOR	»	3 3/16	3⅛	3 3/16	
Grieken	*f*	5⅛	5¼		

Denemarken 5 pCt. 98⅝; Louisiana 5 pCt. 98¾.

Binnenl. fondsen waren over het algemeen tot lagere koersen aangeboden, met tamelijk veel handel in Integr. en 4 pCt. Vreemde fondsen waren insgelijks meest alle iets flaauwer, voornamelijk Metaliek, welke met veel handel, merkelijk lager dan Zaturdag waren. Spaansche 5 pCts. daarentegen tot hoogere koersen gevraagd. Portug. iets vaster. Van Zuid-Amerik valt weinig of niets te melden, daar de handel, noch variatie, niet noemenswaardig was.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56⅛	Livorno	2/m.	*f* 38¾
„	zigt	„ 56⅜	Napels	„	„ 81¼
Bordeaux	2/m.	„ 55¾	Petersburg	„	„ 1,81½
„	½/m.	„ 56	Weenen	6/w.	„ 27½
Madrid	3/m.	„ 242,—	Augsburg	„	„ 85¼
Cadix	„	„ 243,—	Frankfort	„	„ 99⅝
Seville	„	„ 240,—	Hamburg	2/m.	„ 35⅛
Bilbao	„	„ 241,—	„	zigt	„ 35⅜
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,67½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,75
Genua	2/m.	„ 46	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 50¼; 5 pc. 98¾; 1840, 5 pc. 99¾; Spanje Ard. 5 pc. 13; Binnenl. 3 pc. 33½; Coupons —; Rom. Leening 76¾.

PARIJS, 15 Febr. Fransche 3 pc. 58.10; 4 pc. —,—; 5 pc. 96,95; 5 pc. N. 96,60; Schatk. 4,—; Bank-Actien 2230,—; Belg. 1840, 5 pc. —; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 98,50; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 33⅜; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834. —,—; 1849 927,50; Haïti —; Portugal 5 pc. —; Rom. Leening 77¾.

MADRID, 10 Febr. Spanje 3 pc. 34 3/16; 5 pc. 14½; Uitg. Schuld 5¼; Coupons 7⅞.

LONDEN, 15 Febr. Cons. kont. — a —; op tijd 96¼ a 96⅜; Braz. 92 a —; 1829/39 — a —; 1843 — a —; Den. 3 pc. — a —; N. L. 5 pc. — a —; Ecuador — a —; Gren. — a —; Uitgest. — a —; Mexico 33⅞ a 34⅜; Peru 4 pc. 80½ a —; Uitgest. — a —; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 33½ a 34; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 113 a 114; (N.) 4½ pc. — a —; Spanje 5 pc. 19⅞ a —; 3 pc. 37¾ a 38¼; Coupons — a —; Passive — a —; Holl 2½ pc. 58½ a 59; 4 pc. 91⅞ a —; Venez. — a —; Uitgest. — a —.

WEENEN, 14 Febr. Met. 2½ pc. —; 4 pc. —; 4½ pc. 85⅛; 5 pc. 97; Bank-Actien 1218; Lot. fl. 500, —; id. fl. 300, —.

BERLIJN, 15 Febr. Schuldbr. 3½ pc. 84⅝; Loten 128½; Rusl. Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. 79¾; Loten fl. 200 94; id. fl. 300 144¼; id. fl. 500 81⅝.

HAMBURG, 15 Febr. Rusl. Eng. Leen. 105½; Stiegl. 4 pc. 87¼; Spanje, Ard. 5 pc. 13; Binnenl. 3 pc. 31⅝.

FRANKFORT, 15 Febr. Met. 5 pc. 75; 4 pc. 59; 2½ pc. 40½; Bank-Actien 1120; Darmst. Loten fl. 50 74½; id. fl. 25 —; Badensche Loten fl. 50 54⅝; id fl. 35, 32⅞; Nassausche 24⅞; Holl. 2½ pc. 57¼; Werk. Sch. 4 pc. 88½; Sijndic. 3½ pc. 88¼.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 Februarij.

Door de Nederl. Handel-Maatschappij is aangekondigd tegen 17 Maart 1851 de volgende inschrijving van 8000 st. Java huiden, als 1000 stuks Java Runder per *Flevo*, in een kavel, en 7000 st. per *Amicitia* verdeeld in zes kavels: als N°. 1 1482 st., N°. 2 1789 st., N°. 3 1591 st., N°. 4 940 st., N°. 5 414 st., N°. 6 785 st.

Uit de eerste hand zijn verkocht 4480 balen blank ongepelde Java Rijst a *f* 7½ ex *Admiraal Tromp.*

TAXATIE der OOST-INDISCHE SUIKER, door de Nederlandsche Handel-Maatschappij in veiling aangeslagen te Amsterdam tegen den 6 Maart 1851.

Monster			Monster			Monster		
N°. 1.	*f* —	à —	N°. 8.	*f* 26	„ —	N°. 15.	*f* 31½	à —
2.	„ —	„ —	„ 9.	„ 26½	„ —	„ 16.	„ 32	„ —
3.	„ —	„ —	„ 10.	„ 27	„ —	„ 17.	„ 33	„ —
4.	„ —	„ —	„ 11.	„ 28	„ —	„ 18.	„ 33½	„ —
5.	„ 23½	„ —	„ 12.	„ 29	„ —	„ 19.	„ 34½	„ —
6.	„ 24½	„ —	„ 13.	„ 30	„ —	„ 20.	„ 35½	„ —
7.	„ 25½	„ —	„ 14.	„ 30½	„ —			

GRAANMARKT.

Roode en Witte Tarwe bij partijen iets lager; verkocht 129 ℔ Rijn *f* 223 Ent. Cons., 128 ℔ j. Rijn *f* 235, 125, 126 ℔ n. Zeeuwsche *f* 222, 225; 130 ℔ Kubanka *f* 259, 119 ℔ n. Gelders. *f* 188.

Rogge zonder verandering: 128 ℔ Pruis. *f* 185, 123, 124 ℔ dito *f* 167, 168, 122 ℔ dito 162, 118 ℔ Odessa *f* 150.

Garst in een doen: 115 ℔ Deensche *f* 140.

Boekweit prijshoudend: 122 ℔ Roozend. *f* 194.

Koolzaad. Fransch 51½; Zeeuwsch 51½ £. Op 9 vaten Olie in April ek. 55½; Sept. en Oct. 55 £. *Lijnzaad* een doen; 111/12 ℔ Petersburgsch *f* 307½. In veiling 109/10 ℔ Memel *f* 9¾. *Raapolie* op 6/w. *f* 33¾, Vliegend *f* 32¾, ½; 1°. Mei ek. *f* 32½; Sept. en Oct., *f* 32⅝; Nov. en Dec. *f* 32¾. *Lijnolie* op 6/w. 34½; Vliegend *f* 33½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 36. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 55, 58. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 7½, 11.

LEIDEN, 15 Febr. Boter *f* 39 tot 42 pr. vierde vat; Oude Tarwe *f* 7,80 tot 8,00; Nieuwe Tarwe *f* 7,00 tot 7,50; Oude Rogge *f* 5,70 tot 5,90; Nieuwe Rogge *f* 5,40 tot 5,80; Gerst *f* 3,80 tot 4,00; Haver *f* 2,60 tot 3,20; Paardeboonen *f* 4,40 tot 4,60, Duiveboonen *f* 5,00 tot 5,20, het Ned. Mud.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 27 *December*, 1850.

INVOER. — *Manufacturen.* Door de ingevallen West-Mousson is de omzet van Lijnwaden thans bij uitstek beperkt, en gaat niets als voor dadelijke behoefte, en dus slechts bij enkelde kisten van de hand. In de noteeringen zijn bijna geene veranderingen gekomen, maar kan men ze meest allen als nagenoeg nominaal beschouwen, daar de tweede hand overvloedig voorzien is, en de verzendingen naar het binnenland thans voor eene tijd lang zijn gestaakt. Dit laatste is vooral van invloed op de

Hollandsche Madapollams en Calicots, waarvan de voorraden zich beginnen te vermeerderen, zoodat niet op tijd te bedingen is; alleen 7/4 Madapollam maakt hierop een uitzondering, zijnde daarvan de voorraad in de eerste hand geheel opgeruimd.

Van Longcloth zoo wel ongebleekt als gebleekt is de tweede hand thans genoegzaam voorzien, en gaan dus slechts geringe hoeveelheden af. Naar fijne Shirting is hoegenaamd geene vraag, en kan men de prijzen als lager aannemen.

Cambrics in de midden kwaliteiten blijft in goede vraag, zoo mede effen witte Jaconets, zijnde thans het saizoen daar, dat de meeste fijne Batick goederen gemaakt worden.

Van alle soorten gedrukte Katoenen blijft de markt sterk overvoerd, en zijn daarvan zoowel in de eerste als tweede hand nog zeer aanzienlijke hoeveelheden.

Effe Adrianopel rood in geene vraag; Salemporis bij enkelde kisten te plaatsen.

Gekleurde geweefde stuk goederen zonder vraag, en gedurende de regen Mousson geene meerdere levendigheid daarin te verwachten.

Naar geweefde en gedrukte Hoofddoeken, Sarongs en Kain-Pandjang bestaat eenige navraag, en zoude men voor dadelijke consumptie kunnen bedingen.

Ordinaire Lakens in eenige vraag alsmede Wollen Dekens.

Twist wordt op *f* 130,— gehouden voor No. 40 zonder koopers.

Adrianopel dito in N°. 40 ruim voorhanden en niet gezocht: N°. 24 en 28 ontbreken en zijn in goede vraag.

Metalen. IJzer: Zweedsch; hierin heeft slechts een aanvoer van 5000 pikol plaats gehad, die onmiddelijk tot [illegible] van de markt is genomen. Te Samarang heeft eene [illegible] ning van 2000 pikol plaats gehad a *f* 12,25; [illegible]

lijft gevraagd en men zoudc thans 25 a 50 cents hooger bedingen. Engelsch: blijft gedrukt; de voorraad is aanzienlijk en de vraag gering. Staal, in tobben; hoewel men ƒ 2,— lager dan in de vorige maand te regt kan, blijft de vraag voortdurend levendig, en gelooven wij het artikel weldra weder op het vorig standpunt te zullen zien, te meer daar de voorraad op de bijplaatsen uiterst gering is. Zink, in rollen is te plaatsen tot onze noteering; in blokken echter ongewild. Lood en Blik met levendige vraag. Koper, in bladen, Hollandsch met meerder vraag, en hebben er verschillende afloeningen plaats gehad tot ƒ 95, 100 en 102. Engelsch echter voortdurend lusteloos. Koper-, IJzer- en Zilverdraad ongewild. Gouddraad daarentegen gezocht. Spijkers voortdurend overvoerd en moeilijk te plaatsen.

Provisien en Dranken. Boter voortdurend met groote voorraad en weinig vraag. Nieuwe Boter wordt gehouden op ƒ 7,50. Kaas, een belangrijke partij A V H is verkocht a ƒ 2. Hammen, mits puike kwaliteit zijn te plaatsen. Amerikaansch Meel gewild en grif te plaatsen. De overige Provisien zonder omzet. Genever, een belangrijke partij, in groote flesschen en van gezocht merk is afgedaan a ƒ 7 in consumptie. Het artikel blijft voortdurend lusteloos en met groote voorraad. Cognac en Fransche Wijnen moeilijk te plaatsen, door dien men belangrijke aanvoeren wachtende is, en bovendien de vrees koestert weldra hoogst aanzienlijke partijen door likwidatie, op publieke Vendutie zonder reserve te zien realiseeren. Holl. Bier op flesschen tot ƒ 6 te plaatsen. Engelsch Bier met meerder vraag en een belangrijke partij op flesschen afgedaan a ƒ 6,50. Seltserwater gedaan tot de noteering, andere Minerale Wateren en Azijn onverkoopbaar.

Diversen. Aardewerk en Glaswerk, vooral in ordinaire soorten voortdurend tot vaster prijzen gevraagd. Lijn-Olie willig. Olijf-Olie iets vaster. Pik, Zweedsche Teer en Zeildoek, zonder eenige vraag en vooral laatstgenoemd artikel met hoogst belangrijke voorraad. Koolteer gehouden op ƒ 8 doch moeilijk te bedingen. Touwwerk onverkoopbaar. Loodwit gezocht, vooral in vaatjes van 50 pond. Ledige Leggers sterk gezocht en ƒ 30 grif te bedingen.

UITVOER. *Arak.* Hiervan zijn gedaan 300 leggers op levering binnen eene maand met volle vooruitbetaling à ƒ 54, voor Zweden, thans wordt er gehouden op ƒ 60. *Bindrotting* met weinig voorraad in de voor Europa geschikte soort. *Cassia Lignea* niet aan de markt. *Cassia Vera*, puike kwaliteit, gehouden op ƒ 22, inferieure kwaliteit op ƒ 19, doch zonder nemers. *Foelie* en *Notenmuscaat* met veel vraag, voor het eerste artikel is ƒ 150 en voor het laatste ƒ 185 besteed. *Gom Dammer* met weinig voorraad en gehouden op ƒ 19. *Gom Benzoe* niet aan de markt.

Huiden. Zoowel naar Buffel- als Koehuiden is voortdurend levendige vraag en werd hier op de plaats voor 2000 Buffelhuiden ƒ 160 en voor 8000 Koehuiden ƒ 200 besteed. *Indigo.* Voor aankomst der mail werd voor D. K. V. L. ƒ 3.50 besteed; na aankomst der mail werd een partijtje mede van gezochte merken met ƒ 3,55 betaald; thans is te Samarang niets te koop, voor een paar kleine partijtjes is vruchteloos ƒ 3,60 geboden. De houders zijn onwillig om te verkoopen, doordien de vooruitzigten op een volgend gewas nog geheel onzeker zijn. *Kamfer.* De aanvoer van Japan heeft dit jaar bestaan in 269 balies.

Koffij. De Gouvernements Veiling te Padang in October heeft bestaan uit 10000 pikols, dooreen is de prijs ƒ 18,50. Te Sourabaya hebben de omzettingen zich bepaald tot 1200 pikols Malang van ƒ 25 tot ƒ 26, 2000 pikols a ƒ 28 terwijl de W. I. bereiding wordt gehouden op ƒ 30. Te Samarang werden afgedaan 1000 pikols a ƒ 26, 6000 pikols a ƒ 27, en 1600 pikols a ƒ 28,50. Grootendeels voor Frankrijk en de Noordsche Staten.

Te Batavia werd gedaan 350 Pamanoekan voor Frankrijk en 5000 pikols Padang voor Amerika beiden a ƒ 28,50. Over het geheel is de Java-boon kleiner dan gewoonlijk. In de Oosthoek op de hooge gronden schijnt het langdurig gemis aan regen geen nadeelige gevolgen te hebben gehad; uit de Preanger en het Soolosche zijn de berigten echter minder gunstig omtrent de te verwachten oogst. *Nagelen* zonder voorraad en zonder vraag. *Schilpad* en *Paerlmoer* niet aan de markt. *Kajoe Poetie Olij* tot vroeger noteering gevraagd. *Peper, zwarte* hier in zijn gedaan voor China 300 pikol a ƒ 13,50; 400 pikol a ƒ 13,75 en 300 pikol a ƒ 14, en voor Zweden 600 pikol a ƒ 14,50. *Witte-*, *Lange-* en *Staart-Peper* niet aan de markt. *Rijst: Kandanghauer Tafel*; een partijtje gekocht voor Hamburg, doch door gebrek aan Scheepsruimte niet afgeladen, wordt aangeboden a ƒ 190. *Tiedemans Tafel Rijst* wordt gehouden op ƒ 200 doch zonder koopers. *Java Rijst:* voor Frankrijk werden in het begin der maand 200 koyang gekocht a ƒ 145, thans wordt aangeboden a ƒ 135 zonder nemers; de voorraad te Batavia is aanzienlijk, doch in de Binnenlanden en op Java is de voorraad geheel opgeruimd. *Sapanhout*, in goede kwaliteit niet aan de markt. *Suiker*, hiervan werden gedaan: te Sourabaija 10000 pikol à ƒ 13,50 voor N°. 16, en 8000 pikol à ƒ 13,75 voor N°. 16, thans is aldaar te vergeefsch ƒ 14 voor N°. 16 geboden en wordt gehouden op ƒ 15; de aldaar nog disponibel voorraad bestaat uit 30000 pikol. Te Samarang werden afgedaan 6000 pikol N°. 15—17 à ƒ 13,75 voor N°. 16, 2000 pikol N°. 16 à ƒ 13,75 en 2000 pikol N°. 18 à ƒ 14,75, benevens 2400 pikol N°. 13 en 16 à ƒ 13,50 voor N°. 16 met 50 Cents verschil per Nommer. Te Batavia werd gekocht voor Amerika, 10000 pikol N°. 14—18 à ƒ 14,50 voor N°. 16 met 50 Cents verschil. Voor Zweden en de Noordsche Staten 9000 pikol N°. 14—18 à ƒ 14,50 voor N°. 16 met 50 Cents verschil, benevens 4000 pikol N°. 12 en 13 dooreen voor ƒ 13. Voor Holland 5000 pikol N°. 10 a ƒ 12; 2000 pikol N°. 10 a ƒ 11,75 en 2000 pikol N°. 12 a ƒ 12,75.

Tamarinde: 200 pikol zijn gedaan a ƒ 6,50, thans is niets meer voorhanden.

TRIEST, 8 Febr. Wekelijksch overzigt. KOFFIJ. De ongunstige berigten van andere markten en de vermeerdering van onzen voorraad zoowel als de geringe vraag, hebben dit artikel gedrukt. Nogtans zijn de prijzen niet zoo veel gedaald als men wel verwachtte. Er zijn gedaan 1800 z. Rio ƒ 32 à 33½; 92 vaten St. Jago ƒ 44 a 51; 200 z. St. Domingo ƒ 37.

Geraffineerde Suiker. Hierin is door een huis sterk gespeculeerd, hetgeen de prijzen ferm deed worden; voorts is gedaan 85 vaten gestampte Fransche tot ƒ 20½, en 1020 dito Hollandsche tot ƒ 20¾ à ƒ 21. Van ruwe Suiker zijn verkocht 1319 z. Fernambuc tot ƒ 16 à 19 en 100 kisten Bahia tot ƒ 19½.

RIO-JANEIRO, 4 Januarij. KOFFIJ. Met veel vraag tot 3500 à 3600 reis voor superior; 3300 a 3400 voor goed first en 3150 à 3250 voor regular. De voorraad bestaat in 50,000 balen.

Vrachten ferm op 55 a 60 s. naar het kanaal en de Middellandsche Zee.

Wissel ferm, 30¼ à ¾.

BAHIA, 16 Januarij. RUWE SUIKER. Met groote voorraad is de vraag levendig; witte geldt 2000 a 2100, bruine 1600 a 1700 reis.

AKYAB, 27 December. RIJST. De oogst is rijk en de teelt is sterk uitgebreid. Men noteert thans tot 25 per 100 *Baskets.* De geschikte soort voor de markten van Europa is nog niet ingeoogst, tegen Februarij denkt men dat de prijzen lager zullen zijn; alsdan zal de oogst binnen en de thans in lading liggende schepen zeilree zijn.

LONDEN, 14 Febr. GRAANMARKT. De vraag naar de verschillende soorten van granen was zeer gering, doch later heerschte er eenige meerdere levendigheid en de verkoopen behongen ten volle de prijzen van Maandag ll. Gerst met weinig begeerte tegen iets lagere prijzen. Haver veel aan de markt, voornamelijk uit Ierland en daardoor zeer willig. De aanvoeren bedroegen 3150 qrs Engelsche 11.870 qrs. vreemde tarwe; 3440 qrs. Engelsche en 8730 qrs vreemde Gerst; 4570 qrs. Engelsche 13.820 qrs Iersche en 10510 qrs vreemde Haver.

Veemarkt. Ofschoon de aanvoer van alle soorten van vee op heden niet belangrijk was, zoo kon men echter ruimschoots in de behoefte voorzien. De prijzen waren over het algemeen gelijk aan die van Maandag ll.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 15 Febr. J. Manning, Ranger, (s.) Londen. — 16 Febr. T. W. de Jong, Mina, Hull.

HELVOET, 15 Febr. J. Pott, de Noord, Batavia, l. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Brouwershaven.

BATAVIA, 27 Nov. Dupain, Koophandel, Amst. - Broeksmit, Bato, Onrust. — 1 Dec. de Boer, Roompot, Honkong. — 2 Dec. Ehrensperger, Cornelia, Singapore. — 3 Dec. Arenspoot, Dionysia Catharina, Amst. - Ruysch, Gerardus Jacobus, Rott. - Gollards, Cornelia Henrietta, Texel, - Berkman, Eugenie, Rott. — 4 Dec. Pfeil, Jacoba Helena, Rott. - Van der Valk, Nijverheid, Amst. - Klerks, Cecile, Sourabaija. - Rolff, Jacob Roggeveen, Tagal. - Mulder, Sirius, Cheribon. — 6 Dec. Kraan, Schouwen, Hongkong. - Muller, Delft, Japan. — 7 Dec. Tuk, Java, Amst. — 8 Dec. Schneider, Neptunus, Singapore. — 12 Dec. Ruhaak, Zes Gezusters, Rott. - Rijken, Menado, id. — 13 Dec. Bauditz, Resident van Son, Rott. — 14 Dec. Scott, Cortgene, Samarang. — 15 Dec. Kleinhouwer, Ida Elizabeth, Hongkong. — 19 Dec. Van Duyn, Philips van Marnix, Amst. — 22 Dec. Buys, Jacatra, Rott. - Everts, Jonge Jan, id. — 23 Dec. Parlevliet, Generaal van den Bosch, Rott. — 24 Dec. Ballot, Elizabeth en Johanna, Zierikzee. - Groel, Rembrandt van Rijn, Amst. - Noodt, Castor, Texel. - Visser, IJssel, Rott. - Popcke, Maria Magdalena, id. — 25 Dec. Torbière, Susanna Christina, Amst. — Swart, Sirene, Rotterdam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 15 Febr. O. E. Smith, Diana, (s.) Londen. - R. Williams, Roscommon, (s) id.

HELVOET, 15 Febr. T. Colyer, Magnet, (s.) Londen. — 16 Febr. D. Sullevan, Gannet, (s.) Liverpool.

BATAVIA, 27 Nov. Jaski, Stad Utrecht, Sourabaya. - Brouwer, Mercater, id — 30 Nov. de Winter, Edouard, Rott. - Dupain, Koophandel, Samarang. - Verschuur, Formosa, Sourabaya. — 1 Dec. Broeksmit, Bato, Passarouang. - Lindeman, Kenau Hasselaar, Sourabaya. - Veltman, Sumatra, Padang. — 3 Dec. Pronk, India, Samarang. — 4 Dec. Visser, Dorothea, Sourabaija. - Lotjes, Maximiliaan Theodoor, Amst. — 5 Dec. Van der Beuk, Jan van Brakel, Tjilatjap. - Ihlower, Maasnymph, Joana. — 6 Dec. Van der Hart, Argo, Nederland. — 7 Dec. De Boer, Roompot, Gollards, Amelia Henriette en Arentspoot, Dionysia Catharina, alle n. Sourabaija. — 8 Dec. Rolff, Jacob Roggeveen, Amst. - Bergman, Eugenie, Sourabaija. - Mulder, Sirius, Amst. — 10 Dec. Ehrensberger, Cornelia, Sourabaija. — 14 Dec. Schneider, Neptunus en Kraan, Schouwen, beide n. Sourabaija. — 17 Dec. Ruysch, Gerardus Jacobus, Indramayo. — 21 Dec. Bus, Koninkl. Nederl. Yacht-Club, Rott. — 22 Dec. Schuchard, Vriendschap, Rott. - Scott, Cortgene, Amst. - Van der Valk, Nijverheid, Patjitan. — 24 Dec. Rijken, Menado, Bantam. — 25 Dec. Tjebbes, Fanny, Amst. - Van Duyn, Philips van Marnix, Passarouang.

ADVERTENTIEN.

(877) Heden overleed ons jongste kind MARTHA HENRICA JOHANNA, slechts elf maanden oud.

DELFT, den 17 Februarij 1851.

B. VAN BERKEL,
M. VAN BERKEL.
VAN WALIJENBURG.

---

(873) Na eene langdurige ongesteldheid, overleed op den 6den Februarij, te *Diest* (*België*), mijn waarde echtgenoot, de Heer JACOBUS JOSEPHUS ARKESTEYN, voorzien van de H. Sacramenten der stervenden.

'S HERTOGENBOSCH, 14 Februarij 1851.

A. T. EVERTS,
Wed. J. J. ARKESTEYN.

Eenige kennisgeving.

Wordt gevraagd met Mei e. k. bij een Pastoor in Holland, een **HUISKNECHT**, bekwaam om TAFEL TE BEDIENEN en verder Huisselijk Werk verrigten. Men vervoege zich met eigenhandige brieven en bewijzen van goed gedrag, alsmede met vermelding van ouderdom, geboorteplaats en van vroeger uitgeoefend bedrijf, onder lett. W. *franco* aan den Boekhandelaar J. F. A. BEUKMAN, Raamsteeg bij den Singel, N°. 2, te Amsterdam. (871)

Men vraagt tegen primo Mei aanstaande of vroeger eene **SECONDANT** van de R. K. Godsdienst, die de Fransche taal kan helpen onderwijzen, en aan eenige Jongejufvrouwen onderrigt kan geven in Vrouwelijke Handwerken enz. De voorwaarden aan deze betrekking verbonden, zijn: Inwoning en Salaris naar bekwaamheid. Brieven *franco* onder lett. A. V. aan den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat te Leiden. (872)

Gunstige gelegenheid!!!

Te Koop: Eene aanzienlijke partij wel geconditioneerde **FONDSGOEDEREN**, van in de laatste jaren uitgekomene DRUKWERKEN, met het daarbij behoorend Copijregt. Te bevragen bij den Notaris ZUURE. Brieven franko. (874)

AANBESTEDING.

PASTOOR en KERKMEESTEREN van de R. K. Gemeente van de H. FRANCISCUS XAVERIUS te *Amersfoort*, zijn voornemens onder nadere goedkeuring op Woensdag den 26sten Februarij 1851 des voormiddags ten 12 ure in het Koffijhuis het Valkje, bij de Wed. MAAS te *Amersfoort*, in het openbaar aan te besteden:

HET VERGROOTEN DER KERK.

De bestekken liggen ter lezing te *Amersfoort*, in de voornaamste Logementen; te *Utrecht* bij DE GROOT, in de liggende Os, te *Amsterdam* in het Vosje, te *Rotterdam* bij FRUITHOF, te *Dordrecht* bij BODIER, in Bellevue, te *Gorinchem* bij VAN ALPHEN, in de Hooiwagen, te *Arnhem* bij DEN DOCTER en te *Zwolle* bij de Wed. HAMER.

De teekeningen liggen ter bezigtiging bij den koster van de voorn. Gemeente, zullende daags vóór de Aanbesteding de noodige aanwijzigingen en inlichtingen in Loco gegeven worden.

De bestekken zijn op *franco* aanvrage te bekomen bij J. W. VAN LEEUWEN, Boekverkooper op de Breedestraat te *Leiden*, tegen betaling van *een gulden*. (861)

---

(876) Uit eene zware Zenuwzinkingziekte, die ik in 1833 had, heb ik Zenuwtoevallen gehouden, waarbij zich later Kramppijnen en Hartkloppingen voegden, welke Kwalen in de laatste vier jaren zoo sterk toenamen, dat ik de nachten alle slapeloos doorbragt, geen werk doen kon, niet loopen kon en door pijn en verlamming geen voorwerp meer in de hand kon houden. De Geneeskundige Hulp, die ik ingeroepen heb, schoot te kort tegen zoo hevige Kwalen, en men verklaarde mij op het laatst, dat er geen hoop op beterschap was. Ik had in het eerst geen geloof in de voortreffelijke GOLDBERGERSCHE KETTINGEN en ben schoorvoetend tot het gebruik daarvan overgegaan; den 26sten Julij 1850 heb ik er een bij den Heer ULDERINK JR. gekocht en niettegenstaande mijne 64 jaren ben ik daardoor geheel genezen en kan nu weer al mijne huisselijke bezigheden verrigten.

ZWOLLE, 6 Februarij 1851.

HENDRIKA FOURDRIENIER,
GEBOREN STROO.

DE ECHTE KETTINGEN met het Rosabandje zijn in de onderstaande Dépôts te verkrijgen voor ƒ 1.80, ƒ 2.70, ƒ 3.60, en ƒ 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.	Hindeloopen, David de Jong
Amersfoort, A. H. van Ruyven.	Heerenveen, G. Overdiep.
„ Ferd. Meyer.	„ Gebr. Padberg & C
Akkrum, Pieter K. de Groot.	Harlingen, L. P. Mirande P
Almelo, C. Rossmark.	Hoorn, L. B. Ruttenberg.
„ R. Steenbergh.	Helmond, A. H. Martin.
Apeldoorn, Bruno Tideman.	Helvoetsluis, H. G. v. Steede
Arnhem, Tikkel.	Kampen, Jufvr. M. Vooght.
„ G. Holland.	Kleef, Gebr. de Bruin Oubote
Assen, H. P. A. van Gorcum.	Leyden, A Dirks.
Alkmaar, J. Brongers Gz.	Leeuwarden, S. P. Postma.
Batavia, S. D. Brandon.	Maastricht, Primavési ainé.
Bergen op Zoom, D. Pouwels.	„ Primavési cadet.
„ C. H Veraart.	Medemblik, K. H. Idema.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.	Middelburg, J. C. Kries.
's Bosch, F. L. Welsch.	Monnikendam, P. de Boer P
Boxmeer, F. Leblanc.	Nijmegen, Gebr. Swemmelaa
Breda, Wed. J. Julianus.	Nieuwe Diep, T. Groen.
Dokkum, A. Schaafsma	Paramaribo, D. W. G. Heep
Doetichem, W. J. Raadgeep.	Pekel-A, Gebr. Polak.
Delft, J. T. Wagner.	Purmerend, J. S. Veen.
Doesburg, H. Lebbink.	Rotterdam, J. A. Klinger en C
Dordrecht, J. Veth Jr.	Roermond, J. J. Romen.
Deventer, J. Muller.	„ P. Hanrath.
Enkhuizen, G. Rienderhoff.	Schiedam, Mej. A. B. Roepi
Eindhoven, R. Gruithuyzen, Rz.	Sneek, P. T. Potma.
Franeker, K. Drager.	Thiel, L. Ulfelder.
Gouda, A. Goedraad.	Utrecht, Ferd. Meijer.
Gordijk, S. G. Zwart.	Venlo, C. J. v. Boom (Vade
Gorcum, H. Bodery.	Veendam, S. Savenye.
Groningen, R. Hartman.	Vlissingen, A. M. Kalbfleis
„ J. L. Lagro Jr.	Winschoten, G. Wasman.
„ C. Rikkers.	Wijkbij Duurstede, Wed. C. Zo
Goes, J. Bouwens.	Wageningen, W. J. Tibo
„ C. Vreeke.	IJsselstein, P. Raat.
's Hage, Sack en C°.	Zaandijk, P. de Boer.
Haarlem, J. Larsen.	Zierikzee, C. v. Schaick.
„ Wed. de Lange en van Ek.	Zutphen, J. H. A. Wansle
Harderwijk, Wed. G. Tijhoff.	Zwolle, W. Ulderink Jr.
	„ A. A v. d. Kolk.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg